

Socialisme en Religie.

III (Slot).

Er is nog een derde punt, waarin het tegen-godsdienstig karakter der Sociaal-Democratie uitkomt.

Het eerste punt was, dat wie, gelijk zij, een levensbeschouwing opzet, waarin God ganschelijk niet voorkomt, Hem privaatlijk niet dan *pro memoria* kan uittrekken, en dat een *pro memoria* uitgetrokken God geen God is.

Het tweede punt lag hierin, dat de Sociaal-Democratie door een Evolutie, die het stoffelijke eerst stelt, en eerst daaruit het hogere laat opkomen, voor het werk Gods in den loop der Historie geen plaats laat, en alzoo principieel zelfs de idee van God, als een oorzakelijk Geestelijk Wezen, vernietigt.

Aan deze twee nu voegen we nog in de derde plaats toe, dat ze de ordinantie Gods opzij dringt, om er haar eigen deelen voor inplaats te stellen.

Al is het toch, dat de Sociaal-Democratie almeer aan evolutie boven revolutie voorkeur gaat geven, en thans haar doel langs lijnen van geleidelijkheid poogt te bereiken, toch bleef dit doel zelf wat het oorspronkelijk was: De minder bedeeldde volksklasse moet zich van het gezag meester maken, ten einde door middel van het gezag tot verevening van den bezitstand voor alle deelen der bevolking te geraken.

Vandaar, dat klassenstrijd voor de Sociaal-Democratie noodzakelijke onderstelling is. Marx moge, op grond van zijn Hegeliaansche theorie, de noodzakelijkheid van dien klassenstrijd meer dan zelfs in het stelsel noodig is, op de spits hebben gedreven, toch is het duidelijk, dat de Sociaal-Democratie ter bereiking van haar doel dien strijd niet missen kan.

Waar de juiste grenslijn tusschen die twee klassen ligt, kan ze zelve niet aangeven, maar is „gelijkheid“ de onderstelde eisch, dan spreekt het vanzelf, dat al wie over $\frac{a}{b} = n$ beschikt, links, en al wie $\frac{a}{b} + n$ heeft, rechts komt te staan; een formule, waarin a dan het gezamenlijk aanwezige goed en b het aantal ingezetenen aanduidt.

Daar het nu aan geen twijfel onderhevig is, of zij die minder dan het quotiënt hebben, zijn in den lande veel talrijker dan zij die boven het quotiënt uitgaan, willen ze, dat de meerderen in aantal een einde zullen maken aan de overheersching van de minderen in aantal. Stel, dat de verhouding, naar waarschijnlijkheid, schatting, als 70 tot 30 staat, dan willen ze, dat niet de 30 aan de 70, maar de 70 aan de 30 de wet zullen stellen.

Dit nu is eerst beproefd in den weg van geweld. De 70 hadden de 30 eenvoudig in den hok te duwen, en daarbij heette het dan: Spaar vrouw noch kind. Er moest wrake goefend worden aan de schulddige bezitters, die zich vet hadden gemest met eens anders mans goed.

Toen echter bleek, gelijk ook nu weer in Transvaal, dat 200.000, dank zij het meerdere cijfer, volstrekt nog niet altijd met geweld de 20.000 kunnen overwinnen, sloeg men een anderen weg in. Wie de meerdere in het cijfer is, kan ook overwinnen bij de stembus. En zoo werd de nieuwe theorie der geleidelijkheid: „Geen geweld, geen wrake, geen anarchisme, maar voor ieder een stembiljet. Dan overstemmen de 70 de 30. Op die wijs viel dan heel het Koningschap, en kwam er een republiek waarin de minder-bedeelden de baas waren, en eens de baas, d.i. meester van het gezag, zouden zij dan de theorie der geleidelijkheid doorzetten. Niet meer communisme; want ook daarvan had men zijn bekost. Maar collectivisme, door alle land en alle materiele productie-middel aan den Staat te trekken. Greep dit internationaal over heel de wereld plaats, dan kon niemand meer een cent bezitten, dan die hijzelf door arbeid verdiend had. Zoo zouden allen aan den arbeid tigen, en het verschil tusschen wat de een en wat de ander won, herleid zijn tot een minimum.

Algemeen Stemrecht is daarom voor de Sociaal-Democratie geen staatkundig principe, maar middel ter doelsbereiking, en haar visschen onder de Christelijke werklieden is voor haar levensconditie, want als ze die niet meê krijgt, komt ze er niet.

Wat zal nu, slaagt ze hierin, daaruit in de toekomst volgen?

Niet anders dan een *mechanische* inrichting van de maatschappij, die de *organische* vervangt.

Er is een militair en er is een burgerlijk leven, en het onderscheid tusschen deze twee is, dat in het militaire leven alles mechanisch in elkaar is gezet, mechanisch loopt, en mechanisch in stand wordt gehouden, terwijl in het burgerlijk leven niet de regelende macht van een centraal bestuur het leven leidt, maar het leven zelf krachtens zijn ingeschapen wet organisch voortgaat, en slechts met het oog op het Rijksbelang aan toezicht en controle onderworpen is.

Er is daarom ook in het burgerlijk leven wel een regelende macht, doch die macht is niet te vinden in een centraal bestuur, maar in God. Hij is het, die den mensch, de menscheid en de menselijke samenleving geschapen heeft, aan wetten heeft onderworpen, en haar in de door Hem geleide historie bestuurt. Daartoe zijn van nature in de menselijke samenleving de gegevens aanwezig. Zoowel de personen, als de gaven, talenten en krachten aan die personen toebedeeld, en die zeer uiteenloopen, om niet in gelijkheid, maar in de *harmonie* van het ongelijke de krachtsontwikkeling te geven. En die personen zijn daarbij niet los naast elkander gezet, als een hoop zielen op een stuk grond, maar onderling door allerlei band verbonden. Verbonden als leden van één gezin, als behoorende tot eenzelfde geslacht, als zonen van eenzelfde vaderland, als verbonden in beroep en bedrijf, en als verbonden door hogere geestverwantschap in het geestelijk leven, in wetenschap en kunst, en evenzo in het streven naar gelijksoortige idealen.

Dat is het leven, en zoo is de menscheijke samenleving, gelijk ze van nature, naar Gods ordinantie, bestaat.

Veelszins gebrekkig, niet ter oorzake van wat God verordende, maar tengevolge van de zonde bij hoog en laag. Daarom gedurig feil gaande, maar ook altoos weer zich uit de inzinking opheffend, dank zij de onoverwinnelijke levenskracht die in haar schuilt, en de genade Gods die haar bestuurt.

En dit alles nu wil de Sociaal-Democratie op zij zetten, om de regeling der maatschappij, na ze Gode uit handen te hebben genomen, in handen te geven van de mannen, die het proletariaat met macht en gezag zal bekleeden.

Zoo moet het burgerlijk leven te niet gaan, en een mechanische, militaire regeling der maatschappij daarvoor in de plaats treden. Zonder betekenis worden dan de natuurlijke banden die ons als leden van één geslacht, als zonen van eenzelfde vaderland, of ook als werkzaam in eenzelfde beroep of bedrijf saambinden; en het eenige wat gelden zal, en wet zal stellen, zal zijn de publiekrechtelijke band aan den Staat.

Wat is nu tegen-godsdienstig, als het dit niet is?

De mensch, die het bestuur der menscheijke samenleving aan God uit handen neemt, en voor het organische, door Hem ingestelde leven, een militair-mechanisme in de plaats stelt.

Het baat daarom de Sociaal-Democratie niets hoegenaamd, of ze al zegt: „Religie is privaataak. Dat laten we aan ieder voor zijn eigen beslissing over.“

Dat is goed, en laat zich hooren, voor lieden wier religie bijzaak en liefhebberij is; maar dat heeft geen vat op wezenlijk geloovige personen, die Gods doen in alles eeren, en Hem kennen in al hun wegen. Het stuit tegen de borst aan een iegelijk, die verstaat dat geen God denkbaar is, tenzij Zijn bestuur over alles gaat, en dat alles in Zijn dienst moet besteed, en naar zijn wet moet geregeld worden. Ja, het is de ongerijmdheid zelve voor elk Christen mensch, die nog aan een oordeel geloof, waarin hij Gode rekenschap zal geven, en die daarom terugdeinst voor de enkele gedachte, dat hij zijn hand zou leenen, om God van zijn troon te stooten, om er de verkoren van het proletariaat op te doen zitten.

„... Beperking van Contractvrijheid.

De redactie van *Het Volksdagblad* wil, dat een patroon ook dan gestraft zal worden, zoo hij na afloop van een contract, dit niet op verlangen van den werkmans vernieuwt, tenzij bij de wet erkende redenen hem de

niet-vernieuwing toestaan; en de redactie wil dit zonder weerkerigheid.

De werkmans zal na afloop van het contract kunnen weggaan zonder redenen; de patroon zal hem in gelijk geval niet kunnen afdanken, tenzij om redenen bij de wet erkend.

In dien zin wordt de in dienstneming een aanstelling *ad vitam*. Er is dan geen vernieuwing van contract, ook niet een contract van een half jaar of meer, maar het eenmaal aangegane contract loopt, door. Het houdt dan in, dat het wel aangegane wordt voor bepaalde termijn, maar daarna vanzelf doorgaat, zoo het niet door den patroon wordt opgezegd, en dat deze opzegging van de zijde van den patroon niet anders mag plaats hebben dan om in de wet op te geven reden; geschil hierover te beslechten door den rechter of bij arbitrage.

Zoo wordt derhalve de onzinnigheid van het vrij contract en van de desorganisatie van den arbeid almeer erkend, en gaat men terug tot de bindende betrekking.

Slaagt men hierin nu, en richt men daarnaar de geheele wetgeving in, en doet men dit op zulk een wijs, dat de rechten en belangen van beide partijen gelijkelijk gewaarborgd zijn, dan zijn we hier niet alleen niet tegen, maar ligt dit juist op den weg van de vernieuwde organisatie van den arbeid, dien wij steeds voorstonden.

De patroons en de verklieden van zekere vak zijn niet door arbitraire keus, maar door de noodzakelijkheid van het leven op elkander aangewezen; en hoe sterker dit feit in de wettelijke organisatie tot uiting komt, hoe gezonder de toestand.

Maar wat niet kan in, in den thans geheel anders geregelde toestand, unilateraal een bepaling inlassen, die thuis loort bij een geheel anderen stand van zaken, en die daarin vanzelf bilateraal werken zou.

Er moet of zijn een onder zekere bedingen voor een termijn gesloten contract, zodat na afloop van dien termijn beide contractanten weer vrij tegenover elkander staan. Of er moet zijn een beiderzijds voor het leven aangegane verbintenis, die alleen ter oorzake van bij de wet geldig verklaarde redenen, over en weer, een *dissolutoire actie* geeft.

Buitenlandsch Overzicht.

AMSTERDAM, 22 Januari.

VAN HET OORLOGSTERREIN.

Veel nieuws van het oorlogsterrein komt er nog maar niet; en Kitchener heeft heelmaal niets te seinen. Doch de weinige berichten die worden doorgegeven, luiden zeer stellig gunstig voor de Boeren. In de Kaapkolonie met name doen ze nog wat ze willen in de districten waar hun commando's zich ophouden.

Den 18ten Januari is er tusschen Henning Siding en Maraisburg een schermutseling geweest tusschen 20 man van Kaapche politie en ongeveer 80 Boeren. De politie verloor al haar paarden, en verscheidene manschap werden gewond. Het overschot wandelde naar Maraisburg en kwam met doorgevoerde voeten aan. De Boeren deden geen poging om binnen Maraisburg te komen, en zijn waarschijnlijk in de richting van Molteno getrokken.

Bij Willowmore hebben de commando's van Kreutinger en Scheepers eenige overgangen vernield van de Grand Junction Railway en enkele gekleurde politie-agenten, die buiten het dorp aan het verkennen waren, neergeschoten. Later plunderden de Boeren een aantal hooven langs de wegen en trokken toen op Uniondale en Oudtshoorn aan.

In laats-gemende plaats, ten noorden van Aliwal Zuid, heeft de overheid aan de bevolking gelast, alle paarden binnen de stad te brengen. Verscheidene inwoners en boeren uit den omtrek hebben voorts een magazijn van levensmiddelen aangelegd, uit vrees dat de handel spoedig geheel zal stilstaan, terwijl een commissie is gevormd tot beraming van middelen om de stad te verdedigen. In een openbare vergadering, door 800 personen bijgewoond, werd besloten de veldwachter, die 300 man telt, te verenigen met de burgerwacht, waardoor men een corps van 1000 man hoopte bijeen te krijgen.

Uit Carnarvon wordt nader geseind, dat de spoorweg in de Kaapkolonie op verschillende punten is afgesneden. Er is echter voorraad van levensmiddelen. Een derde van den graanoogst in Van Wyks-vallie is in de gouvernements-pakhuis opgeslagen.

Rouxville en Smilt field, in het zuiden van den Vrijstaat, zijn ontruimd en de bevolking naar Aliwal Noord in de Kaapkolonie overgebracht, ook al in verband met Kitchener's concentratie-plannen.

Een sergeant van Thorneycroft's ruitertij, die door de Boeren van Kruitinger bij Middelburg was gevangen genomen, doch, na tien dagen bij den vijand geweest te zijn, weer ontsnapte, heeft verteld dat de Boeren in de kolonie geen levensmiddelen bij zich hebben. Zij verlaten zich geheel op hun stamgenooten in de kolonie en worden door deze inderdaad hartelijk en geestdriftig ontvangen. Zoodra de Boeren zich bij een Hollandsche hoeve vertoont, loopen de bewoners hun tegemoet, zingen het Volkslied en geven den astroopers alle mogelijke hulp. De „invalers“ commandeeren alle eigendommen van de kolonisten, en deze geven hun bezittingen zeer gewillig af.

De Boeren doen overigens geen moeite om de kolonisten over te halen zich bij hen aan te sluiten, maar vele Afrikaanders van in vloed spoorde hun „bedienden“ (!) aan om zich bij den vijand aan te sluiten. De Boeren zijn gewapend met Lee Metfords, aan de gevangenen ontnomen, en vullen hun munitie-

voorraad aan met de patronen die de Engelschen uit hun handeliars verliezen, wanneer zij in draf rijden. Zij trekken voort bij maanlicht onder geleide van ongewapende kolonisten, die als verkenners dienst doen.

De verhalen dat de Kaapche kolonisten den inval afkeuren, werden door den sergeant praatjes geheuen; tenminste in de centrale districten ontvangen zij de Boeren met open armen, verklaarde hij.

De *Daily Express* verneemt uit Kaapstad, dat de zware regen, de ergste die sedert 1842 in de Kaapkolonie gevallen zij, de krigsverrichtingen belemmert.

Wat als verontschuldiging dienen voor het nietsdoen der khaki's tegenover de „invalers“?

In Namsqualand, in het Noordwesten der Kolonie, trekken de Boeren samen om een aanval te doen op de koparmen, zegt de correspondent van de *Daily Mail*. Onmiddellijk zijn daar Engelse troepen heen gezonden, want voor alles moeten de mijnen ten baat van de kapitalisten beschermd worden.

We merken reeds op, dat Kitchener niets loslaat. Het enige wat we uit het Noorden vernamen, lange anderen weg, is, dat de Boeren Donderdagmorgen een trein hebben aangehouden bij Brugspruit, Oostelijk van Pretoria gelegen, aan de Dalsgoabaal-lijn. Een dynamietmijn was onder de spoorlijn aangelegd, en zoodra de locomotief boven deze plaats was gekomen, sprong de mijn, waardoor de machine vernield uit de rails werd geworpen. Een tweehonderd Boeren, die zich in de buurt verdukt hadden opgesteld, en de trein omsingelden den trein en namen alles wat te vinden was, mede. Zelfs de reizigers en het treinspersoneel werden geplunderd volgens den correspondent van de *Daily Mail* te Pretoria. Blijkt hieruit niet duidelijk, dat de Boeren tot nabij Pretoria vrij kunnen optreden; dat de verbindingslijnen van Lord Kitchener nog steeds bedreigd worden, en diens gevolg zijn toestand haachelijk moet heeten?

Men weet hoe ondoelreffend de bezetting van de afgelegen punten in de Boerenrepubliek steeds is geweest, en dat Kitchener, toen hij in de benauwdheid kwam, maar besloten heeft, de kleine, afgelegen garnizoenen weer naar de verbindingslinies te laten komen. Zoo zijn Fauresmith, Jagersfontein, Hoopstad en Bulfontein in den Westelijken Vrijstaat ontruimd. In Zuid-Westelijk Transvaal zijn de Engelse garnizoenen bijna voortdurend belegerd geweest. Zuerst en Rustenburg bijv. waren voortdurend slechts voor korten tijd met de buitenwereld in verbinding, en het schijnt dat ook deze plaatsen nu ontruimd zullen worden. Ook de kleine bezetting van Schwalbe Rynckel bevond zich in den toestand van aanhoudende blokkade en moest maandelijks eens door een legermacht ontzet en opnieuw van proviand voorzien worden. Generaal Smit had daarvoor te zorgen en de zich vervelende bezetting onderhield zich met allerlei grappen en noemde de ontzette proviand-colonne *Settles Imperial Circus*.

In Christiania, een ander van deze kleine bezettingen in de nabijheid van de Vaal, was men in een dergelijke toestand gekomen. Ook voor dit stadje hadden de Boeren een goede blokkade ingericht, schoten, waar het ging, de Engelse voorposten weg, namen zich in acht voor bestormingspogingen, en voelden zich zelf volkomen zeker, daar de bezetting niet bereiden was. De Engelsen verdreven de verveling door naar diamanten te zoeken! Er waren een massa Boeren-vrouwen en kinderen in de plaats, en met 't oog daarop lieten de belegers zich vinden voor een *modus vivendi*. Proviand-colonnen werden, wanneer zij niet met een sterke troepenbedekking kwamen, door hen aangevallene; maar alles wat van handelaars kwam, lieten zij ongehinderd in en uitgaan. Zelfs diamanten-koopers werden toegelaten, en een herbergier lieten zij rustig met een welkome kist champagne binnen. Zoo gingen de dingen hun gang. Niemand leed gebrek, de diamantenzaak bleef, en als een Boeren-partij dringend wenschte te trouwen, voltrok een Engelsch anteur het huwelijk.

Oorlogsmoet men maar raden, wat Kitchener thans uitvoert of wat zijn plannen zijn. Is hij nog steeds bezig met de concentratie, wacht hij de versterkingen af, of bereidt hij een nieuwen coup voor tegen De Wet, die nog ergens in den Vrijstaat moet zitten? (Een naamgenoot van hem was het, die de Vaal overtook om zich met Botha te vereenigen.) Over drie weken krijgt de opperbevelhebber zijn versche 20000 man, en dan zullen we zien wat die presteeren.

Het schijnt overigens, dat er maar weinig weerbare helden meer achter zijn gebleven in het Vereenigde Koninkrijk of wel, men geeft er den brui van, om ten pleziere van de bent Chamberlain—Miler—Rhodes, ellende en gebrek te gaan lijden in Zuid-Afrika, met de kans vroeger of later den Boeren tot schiet-schijf te dienen op den koop toe.

Wel hebben zich een 10000 man aangeboden op de naar het uiterlijk zoo gunstige voorwaarden tot dienstneming bij de Yeomanry, doch te Londen moest de overgrote meerderheid afgewezen worden nog vóórdat het kwam tot het voorgescreven geneeskundige onderzoek, waarmee men het anders ook sinds lang niet meer zoo ernstig neemt. Om het corps scherpshooters volledig te krijgen, heeft de commissie nu reeds vijf shilling per dag aangeboden boven en behalve de gewone soldij en de premie van vijf pond bij dienstneming en een gelijk bedrag bij het verlaten van den dienst, met en benevens nog een assurantie-polis voor de eventuele achterblijvende van 100 pond. Edoch, spijt dit alles loopen de leden niet hard.

VAN DE ENGELSCH KONINGIN.

Ofschoon het laatste bulletin iets hoopvoller luidt, maakt men zich in goed-ingelichte kringen weinig illusien omtrent den afloop. Een lifaris van de Koningin heeft in een interview verklaard, dat de ziekte uren, dagen misschien, kan aanhouden; maar dat het noodlottig einde niet ver af is. De slaperigheid des daags, de krachteloosheid des avonds en de slapeloosheid des nachts zijn slechte voorkeken. De dokter verklaarde zich genoodzaakt tot de gevolgtrekking, dat men

zich op het ergste moest voorbereiden, al is dan de toestand niet geheel hopeloos. Reeds weken te voren doelden particuliere berichten uit Osborne op een ingetreden hersen-verweking, daar de Koningin allerlei zonderlinge, onuitvoerbaar bevelen gaf.

Het te middenrecht uitgegeven bulletin hield in, dat er geen verandering gekomen was in den lichamelijken toestand van de Koningin. De lichte graad van beterschap, in den ochtend waargenomen, had echter den ganschen dag aangehouden. De voeding was voorts vrij gemakkelijk geschied; en de Koningin had een rustige slumering genoten.

Zondsgochtend te 9 uur bracht de Prins van Wales een kort bezoek aan zijne moeder, daar de geneesheeren haar elke emotie wilden besparen. Daarom werd ook de aartsbisschop van Canterbury niet bij het ziekbed geroepen. 's Middags verbeterde de toestand enigszins en kon de Koningin wat voedsel gebruiken, terwijl zij geheel bij kennis was, zoodat de prinsessen werden binnen gelaten en eenigen tijd met de zieke konden spreken. Tegen 5 uur verlangde zij te rusten en sloep ze terstond in. Aan den Prins van Wales, die naar Londen was teruggekeerd om keizer Wilhelm te ontvangen, werd toen een geruststellend telegram gezonden.

Toon Wilhelm 's avonds om half 7 te Londen aankam, wachtte een menigte van wel 15,000 personen hem aan het Charing Cross-station op, terwijl het van daar tot het Buckingham-paleis (waar de prins van Wales verblijft) zoo druk liep, dat het verkeer gestremd was. Geen enkele buiten-gewone politiemetreg was genomen. De menigte, geheel onder den indruk van den toestand der koningin, groette haar kleinzoon eerbiedig, zonder geluch.

Ook de ontvangst des Keizers te Portsmouth en in Cowes had plaats zonder enig militair vertoon. De in de marinehaven tegenwoordige marine-officieren waren wel in groot tenue, en de eerewacht bestond uit mariniers van de „Majestica“; doch de Keizer gaf zich geen tijd voor de gebruikelijke formaliteiten. Het gezelschap scheepse zich zoo spoedig mogelijk in op de „Alberta“, die de Tolent overstak om Cowes te bereiken. Daar was weer een groote menigte geposteed, maar toeluchtingen werden niet gehoord.

Vier rijtuigen waren van Osborne-house gezonden voor 't vervoer van den Keizer en de vorstelijke personen. De eerste twee rijtuigen waren gesloten landaurs, waarvan de postillons in het zwart waren.

UIT EEN BRIEF.

Het Handelsblad heeft inzage gekregen van een brief van den Amsterdamschen student J. C. Pretorius, die den 20sten November uit Nauwpoort-Bethlehem is verzonden. Ziehier wat hij o.m. schrift over de oorlogsmaterialen van de Hunnen in khaki.

„Den 12den November, niet ver van deze stad, zijn een vrouw en haar dochter vermoord. Er was niemand in den omtrek van het ongelukshuis, behalve een vrouw en eenige kinderen. Een achttienjarige werd op het huis gericht en de vierde kogel raakte het gebouw; terwijl hij door den muur drong, ontplofte hij, met het gevolg, dat de moeder en dochter gedood werden, afschietelijk vermint. Toen de meisjes van het huis wegrenden om een schuilplaats te zoeken, werd haar nog een kogel nagezonden, zonder ze echter te treffen.

„Dartop werd het kanon gericht op een ander huis, waarin zich een moeder met haar kinderen bevond, waarvan het oudste 13 jaar was. De tweede en derde bom trffen het huis en wonden twee der kinderen. De arme moeder vluchtte met de gewonde kinderen in haar armen; doch eer zij een veilige vrijplaats had kunnen vinden, werden haar twee schoten nagezonden, gelukkig zonder haar te raken. Het eerste huis stond op ongeveer 2500 yards, het tweede 4000 yards van het kanon verwijderd.

„Wat denkt gij van zulk een behandeling, van zulke onmenscheijkheid, van zulk een bescherming? Huizen worden tal zij verbrand, de arme en hulpelooze lieden zonder voedsel en kleeding latende, blootgesteld aan koude, hitte, hongre en... aan wat niet al? Dorpen zijn eerst geplunderd en alle huizen leeggehaald en zijn daarna geheel neergebrand.

„Den 26sten October had een schermutseling plaats op onze hoeve, ongeveer een mijl van het huis af. Zoodra het vuur begonnen was, werden verschillende kanonnen, waaronder een lyddietkanon van 5 inch kaliber, op het huis gericht; de negende lyddietbom trof het huis, barste op het dak en vernielde dat gedeelte van het gebouw. D vrouw en de andere bewoners vluchten uit het huis, en terwijl zij vluchten, sprong een andere bom onder hen, waardoor een der vrouwelijke dienstboden werd gewond. Tegen den avond was onze ammunitie op en waren wij genoodzaakt, terug te trekken. Niet zoodra was de stelling verlaten en waren de troepen het huis genaderd, of elk gebouw werd in lichtelike gezet en alles wat levend was vermoord. Aan niemand werd toegestaan, zelfs niet één kleedingstuk uit het huis mee te nemen.

„De menschen werden voortgedreven door paardenvolk van ons huis naar het kamp, vier mijlen verder; daar zij moesten loopen en niets te eten hadden gehad den ganschen dag, waren zij uiterst vermoeid. Te nagen uur 's avonds bereikten zij het kamp; tegelijk begon een zware regen te vallen en werden zij tot de huid doorweekt. Den nacht moesten zij doorbrengen in hun natte kleederen, welke aan hun lichaam moesten drogen. Den volgenden ochtend werden zij gefouilleerd en al het geld, dat zij bij zich hadden, werd hun afgenomen. Ik heb een brief in mijn zak, waarin dit alles staat. Zij werden gezonden naar Harrismith, waar hun vergund werd te blijven, indien zij zelf in hun onderhoed konden voorzien, zonder geld. De anderen werden van Harrismith naar Natal gevoerd.

„Dit wordt de bescherming genoemd, waarmee de Boeren-vrouw smeekt! Den vrouwen wordt niet toegestaan zichzelf en gevangenen te noemen. Dit werd beproefd om ons te ontmoedigen, doch het sterkt ons vol te houden tot het laatste, en dat laatste zal zijn, dat onze vrijheid zal zijn verkregen.”

Gemengde mededeelingen.

Niet afdoende. Het Engelsche ministerie van oorlog spreekt het gerucht tegen, dat lord Kitchener aan zijne troepen zou verboden hebben naar huis te schrijven. Dit is trouwens ook niet beweerde; wel, dat zij dit niet mogen doen zonder verlof, wat waarschijnlijk betekent dat de brieven eerst gelezen moeten worden.

Eindelijk een beter behandeling. Uit Durban wordt aan ons Land het volgende geschreven:

»Een lid mijner gemeente, die onlangs in het kamp der verbannen vrouwen en kinderen geweest is, rapporteert, dat zij het nu zoo goed hebben als men onder omstandigheden verwachten kan. Er is een verbetering in den toestand gekomen, blijkbaar te. doordat onze menschen van alle deelen des lands goederen hebben toegezonden ter voorziening in hunne behoeften; 2. daardoor dat de militaire autoriteiten zich blijkbaar, door invloed van brieven, gedrongen hebben goedgevoel om verbeteringen aan te brengen; 3. bovendien zijn sommige leden in de baai gansch buitengewoon goed voor die menschen. Men schijnt er met de honingkwast politiek bezig te zijn. Want men heeft reeds getracht de vrouwen een verzoek te doen onderteekenen aan... generaal Christiaan de Wet, om toch de wapens neer te leggen.

»Er lagen nog ruim honderd kisten met goederen die nog niet eens geopend waren. »Naar ik vernemen heb, is de nood onder de vrouwen en kinderen bij Norvals Pont zeer groot; en zoo zal het ook wel zijn in de andere kampen, die buiten het bereik onzer menschen liggen. Men zende dan liever naar elders hulp dan naar Port Elisabeth!.

Arbeidstoestand in Engeland. In Engeland is de arbeidsmarkt op het eind van het vorige jaar minder gunstig geweest dan een jaar te voren. Volgens de opgaven der verschillende verenigingen waren van hare leden 4 pCt. buiten werk, tegen 2 1/2 pCt. in 't eind van 1899. Toch is over 't geheel de toestand gunstig geweest, vooral wegens een belangrijke stijging der loonen in de eerste helft des jaars en wel voor ruim 1 miljoen werklieden met gemiddeld f 2.20 per week, tegen een stijging met slechts 90 centen in 1899 en f 1 in 1898. De stijging was het grootst bij de steenkolenmijnen, n.l. gemiddeld f 3 per week, en verder ook bij de ijzerijverheid. Het was mede een gunstig verschijnsel, dat deze loonsverhogingen voor ruim 95 pCt. zijn verkregen zonder werkstakingen. Geen enkele groote staking is voorgekomen, en het getal kleine daalde van 710 tot 613.

Tegen de vinnallers. Te Kaapstad gaat men voort met het verdeelen van wapenen onder de stadswacht. Afdelingen van de stadswacht zouden waarschijnlijk van de week verschillende geregelde troepen aflossen, die dan vrij komen voor den dienst in de districten onder de krijgswet.

Vriendendiensten. Een telegram uit Durban meldt, dat het Portugeesch gedeelte van den Delagoaai-spoorweg thans gréxploiteerd en de invoerkrachten van goederen, voor Transvaal bestemd, geleid worden door Engelsche ambtenaren te Lourenço Marques, onder bevel van 15 pCt. van de totale opbrengst aan de Portugeesche regering zal worden uitgekeerd.

Opmerkelijk hierbij is zeker, dat de Pester Lloyd juist nu in een artikel uit Brijn komt verzekeeren, dat er geen Engelsch Portugeesch verbond bestaat!

Opgegeven. Aan de Times wordt uit Kaapstad gemeld, dat Morrison en Sauer hun zending naar Engeland opgegeven hebben.

Binnenland.

AMSTERDAM, 22 Januari.

Geschenk van Curaçao. Het geschenk der lawoners van Curaçao aan M.H. de Koningin bestaat uit 12 prachtige zakdoeken van Soles (Spaansche werk), die zullen aangeboden worden in een kistje vervaardigd van Curaçao'sche houtsoorten, versierd met schildpad en goud van Aruba.

Op den dag der feestten zal het park op Pietermaai vóór het Raadhuis worden ingewijd. Dit park is een stichting van de damesvereniging »Entre-Nous».

President Kruger. De woning gisteren bezocht door de heeren uit de omgeving van President Kruger, is de »Villa Diderica», gelegen aan den Ouden Scheveningschen Weg schuin tegenover den Kanaalweg. Een beslissing omtrent het huren of koopen van dit verblijf was heden nog niet genomen.

De consul-generaal van Nederland te Lorenzo Marques, de heer Pott, is gisteren te 's-Gravenhage aangekomen en heeft in het Hotel des Indes een onderhoud gehad met een der heeren van het gevolg van President Kruger, den heer Breddel.

Tot op den dag vóór zijn vertrek uit Den Haag, ontving president Kruger nog sympathiebetuigingen, o.a. uit Darmstadt van een volksvergadering, en tal van huldeblijken, o.a. de fraaie stoel, die in 't Afrikaansche Tehnis te Amsterdam stond en een prachtige lusterkrans uit Lier (België). 't Heeft den President goed gedaan, dat men de wenschen voor het volk der Republieken vergezeld deed gaan van geldelijke bijdragen voor gewonden, weduwen en wezen.

Op eenvoudige wijze had heden voormiddag President Kruger's vertrek naar Utrecht plaats. Eenige honderden menschen op 't voorplein van het hotel geschaard, ontblooten bij 't voorbijrijden van het gesloten rijtuig, waarin zich de President met de heeren Wolmarans en Eloff bevond, jebiedig het hoofd, doch onthielden zich van gejuich. In de Koninklijke wachtstalon aan 't staatspoortstation kwamen de heeren Itman en Dr. van Gheel Gildemeester den President tot afscheid de hand drukken. Dr. van Gheel Gildemeester wenschte den President alvorens bij in den trein steeg, Gods zegen toe. Bij 't wegtreiden bracht de talrijke schare aan weerszijden van het perron geschaard den President die zich heel wel gevoelde, een stille hulde door met den hoed te groeten.

Kruger in Utrecht.

President Kruger arriveerde aan het station te Utrecht te één uur. Eene groote menigte had zich op het Stationsplein verzameld.

De voorzitter van het comité, Jhr. C. R. T. Krayenhijs, bood den heer Kruger een lauwerkrans aan met linten in de Utrechtsche kleuren. De President nam daarop plaats in een geroeststaand statie rijtuig, bespannen met 4 paarden. Mede stegen in de heer Eloff, particulier secretaris van den President, en Jhr. Krayenhijs.

Da stopt bestond uit een negental rijtuigen. In het 1e rijtuig zat Dr. Heijmans, dan volgde het rijtuig van den President,

terwijl in de andere rijtuigen de heeren D. Leyds, Fischer, Wolmarans en Wessels en de leden van het comité voor ontvangst hadden plaats genomen.

Lings den met vlaggen versierden weg ging het onmiddellijk naar het Jankerhof, naar het Hotel des Pays Bas. Hier bevond zich reeds geruimen tijd voor de aankomst van den President een talrijke menigte.

De vestibule en de corridors waren door de zorgen van den hotelhouder, den heer Kock, fraai versierd met groen en bloemen. In het particulier zitvertrek van den heer Kruger waren eenige fraaie bloemstukken neergelegd door eenige gasten van het hotel.

De wintertuin was gedecoreerd met vlaggen en groen. Een groep zangers had zich hier opgesteld om den President het Transvaalsche Volkslied toe te zingen en »Bede van Heinza».

De particuliere vertrekken van den President zijn gelegen aan de straatzijde en zijn zeer eenvoudig maar netjes ingericht. In de vestibule van het hotel stonden tal van dames en heeren geschaard, onder wie wij opmerkten Jhr. Mr. Eys van Londen, de secretaris van de Vredesconferentie.

Omstreeks vijf minuten over één arriveerde de President en zijn gevolg onder uitbundige toejuichingen van het publiek in het hotel. De stoet werd voorgegaan door drie leden van het comité in een open landauer. Bij het binnentreden van het hotel werd den President door Mvvr. Kock een ruiker aangeboden.

De President werd geleid naar den wintertuin, waar hij plaats nam op een leuningstoel, en een mannenkoor onder leiding van den heer Galesloot de genoemde liederen ten gehoor bracht.

De President betuigde zijne erkentelijkheid voor deze ovatie en begaf zich bierop naar zijne vertrekken. Voor het hotel staat een groote schare het Transvaalsche Volkslied te zingen. Verscheidene keeren verscheen de President voor een der vensters en werd dan met uitbundige hoera's begroet.

De Leerplicht in de praktijk. De Kath School bevat een uitnodiging van eenige hoofden van R. K. bijzondere scholen aan hun collega's om gedurende het jaar 15 Jan. 1901-15 Jan. 1902 aantekening te willen houden van het aantal uren, door hen bsteed aan de nauwkeurige behandeling der modellen C en D van de Leerplichtwet. Bedoeling is, dan 15 Jan. 1902 een staat op te maken van den tijd, door hoofden van scholen met dien arbeid verloren, welk tijdsverlies, met het oog op salarissen, geldelijk verlies ten gevolge heeft.

Dwang. Men schrijft uit Krabbendijke aan de Ned.: Sedert 1 Oct. l. doet zich hier voor de tweede maal het geval voor, dat ouders door de diakonie der Nid. Herv. Kerk gedwongen werden hun kind(eren) van de Car. school af te nemen.

Als voorloopige candidaat bij de a.s. Kamervoorverkiezing te Groningen heeft de Arbeiders Kiesvereniging te Groningen aldaar, aan het bestuur der S. D. A. P. opgegeven J. H. A. Schaper, lid der Tweede Kamer.

Liberaal Unie. In de gisteravond gehouden vergadering van de Vijzinnige Kiesvereniging, 's-Gravenhage, is na brede debatten, waaraan werd deelgenomen door de heeren Mr. Macalester Loup, Mr. Smidt, Heldt, Dr. Ruysche e.a., nadat o. a. Dr. Ruysche er op had gewezen, dat aanneming van het voorstel der Unie zou zijn spelen in de kaart der antirevolutionaire partij, het voorstel van het bestuur, om 't voorstel der Unie niet aan te nemen Grondwetsherziening, dus niet op den voorgrond te stellen bij de aanstaande verkiezingen, aangenomen met 49 tegen 36 stemmen. Tot deze stemming, zoo wordt gemeld, werkten verscheidene mede, die, ofschoon leden der vereniging, geen kiezers waren.

De afgevaardigden ter vergadering van de Liberale Unie op Zaterdag a.s. zullen door het hoofdbestuur van 's-Gravenhage worden aangewezen.

Mr. Fokker stelde voor deze in evenredigheid tot het aantal der thans uitgebrachte stemmen te kiezen, dus van de 5 afgevaardigden 3 tegen en 2 voor de urgentie. De voorzitter verklaarde, dat het hoofdbestuur met dit van verschillende zijden ondersteund denkbeeld rekening zal houden.

De nieuwe liberale kiesvereniging te Haarlem, zal Vrijdag a.s. vergaderen tot vaststelling van het reglement en ook om een naam te kiezen. Als zodanig wordt voorgesteld: Haarlem. De vereniging sluit zich niet aan bij de Liberale Unie.

Het nieuwe Maandschrift. Het nieuwe tijdschrift is er. De eerste aflevering zal met Mei verschijnen. Titel: Vaderlandsche Stemmen. O. a. behorende de Leidse hoogleeraars Blok, Chantepie de la Saussaye en v.d. Vliet tot de redactie, waarvan de heer Smitsaert te 's-Gravenhage de secretaris is. Uitgever is de heer Tadema (»Eeren Bohna») te Haarlem.

»Cartas da Hollanda.» Te Lissabon verscheen dezer dagen van de hand van heer Alfredo Marques, een boek getiteld: Cartas da Hollanda (brieven over Holland), waarin de schrijver zijn bevindingen mededeelt van het bezoek door hem met vele andere buitenlandse journalisten aan Nederland gebracht bij gelegenheid der Inhuizing.

Rijkspostspaarbank. Blijkens de voorloopige totalisatie, welke de directeur dezer instelling deed plaats vinden, is er, gedurende de eerste tien dagen der loopende maand, die ten deze alijd een exceptioneel karakter droeg, aan de verschillende, voor den dienst der Spaarbank opengesteld postkantoren in den lande, ingelegd het aanzienlijk bedrag van ruim f 1.332.000, en som welke naar de onderscheidene provincien te splitsen is, als volgt: Noord-Brabant ongeveer f 190.000, Gelderland ongeveer f 140.000, Zuid-Holland ongeveer f 329.000, Noord-Holland ongeveer f 334.000, Zeeland ongeveer f 74.000, Utrecht ongeveer f 80.000, Friesland ongeveer f 33.000, Overijssel ongeveer f 63.000, Groningen ongeveer f 28.000, Drenthe ongeveer f 25.000, Limburg ongeveer f 86.000. Vorig jaar was de inlegsom over gemeld tijdvak, alhoewel geringer dan nu, toch eveneens belangrijk; zij beliep toen f 1.275.000.

De »Eeremarsch.» Het heeft ons heel wat zoeken en moeite gekost, zegt het Hbld., om te ontdekken welken oud-Hollandschen eeremarsch de Duitse Keizer bedoelt in zijn telegram aan H. M. de Koningin. Een kenner van oude muziek kon ons helpen en het zoeken in werken over oude muziek bracht ons niets verder. Het woord »marsch» had ons misleid, de »eeremarsch» van den Keizer

is geen eigenlijke marsch in de tegenwoordige betekenis van het woord, hoewel hij bij onze marine sinds onbepaalde tijden als »parademarsch» bekend is. Hij wordt bij plechtigheden als het hyschen van de vlag, voorlezen van het vonnis van een krijgsraad — wanneer de tamboer de »ban» moet openen — het uitreiken van decoraties enz. door tamboers en pijpers gespeeld. Het is een zeer kort en plechtig stukje muziek met veel lange rusten erin. Aan boord wordt het ook als sein gebruikt en mochten de manschappen, wanneer zij bij niet plechtige gelegenheden die muziek hooren, zich naar hunne gevechtsposten begeven.

Gemengd Nieuws.

Alweer inbrekers. Door brask en opensluiting werd uit perceel 20 in de Boerhaavestraat ten nadeels van de Wed. S. eenig geld ge tolen en uit een schip, liggende aan de P. H. Kade ten nadeels van schipper G. D. 116 radem touw en eenig beddegoed.

Nog werd uit perceel 135 aan de 2e Hugo de Grootstraat, ten nadeels van de familie G. S., gestolen een nieuwe kindewagen en eenige kleinigheden.

Versiering van »de Bocht». Wij vernemen, dat het schooneste gedeelte der stad, de zoogenaamde twee bochten der Heeregracht, zullen versierd en verlicht worden onder leiding van den architect Kromhout. Bij de bewoners der Heeregracht tusschen de Lidsche straat, Lidschegracht en Haidenstraat met de overzijde bestaat het plan om zich te verenigen. Het is buiten twijfel, dat onze Koningin langs dezen traditionelen weg der Heeregracht ook over dag zal rijden, op gelijke wijze als vroeger steeds geschiedde en nu nog »avonds geschiedt, bij de bezoeken aan de Komedie en het Concertgebouw.

Ook al misère. Het bestuur der Amsterdamse Toonkunstenaarsvereniging is in zijn geheel afgetreden, daar alle pogingen om de positie der orkest music te verbeteren bloken af te stuiten op gemis aan samenwerking tot handhaving van het vastgesteld minimumtarief.

»Onze recht van straffen. Belegd door verschillende onderwijzersverenigingen zal morgen Woensdagavond 8 uur in Maison Stroucken een vergadering worden gehouden, waarop Dr. J. H. Gunning Aard, privaet docent in de paedagogiek te Utrecht, zal spreken over »Het paedagogisch recht van lichamelijke straf». Daarna zal de onderwijzer P. L. Ossendorp spreken over: »Het gemeentebestuur van Amsterdam en ons recht van straffen».

Bedrijfsongeval. Te Numansdorp is gisteren de arbeider H. Kruitthof, bezig met het vellen van boomen, door dat hij in een touw verward raakte, onder een vallenden boom geraakt. De man brak een been, en de borstkas werd hem ingedrukt. In hopeloozen toestand werd hij opgenomen.

Gruwelijk. In Den Bosch werd dezer dagen een arme begraven. Ter voldoening van begrafeniskosten was geen cent beschikbaar. De overledene was echter wel in een z.g. begrafenisfonds geweest. Maar nauwelijks was het bedrag, waarvoor 's mans leven verzekerd was, in handen der familieleden, of dezen organiseerden een feestavond, waar het bestaatschijfje toeging. De streurende weduwe, een vrouw van 62 jaar, heeft zich bij die gelegenheid zoo vreeselijk bedronken, dat zij het met den dood bekoopen moest. Denselven dag, waarop de man begraven was, overleed zij 's avonds tengevolge van haar krankzinnig drankmisbruik.

Acht gulden 's weeks! Als treurig feit moet nog in onze dagen gemeld worden, dat de gemeente Lieshout, voor de openbare school een onderwijzer oproept tegen... f 400.

Ijsberichten. 21 Januari, Lobitz, eenig driftijs. — Nijmegen, blank water. — St. Andries (Waal), idem. — Arnhem, driftijs over een vierde der rivierbreedte. — Vreeswijk, ijs in beweging. — Westervoort, ijs vast. — Deventer, idem. — Kampen, idem. — Laagwater. Grinchem, driftijs over een zestiende der rivierbreedte. — Schoonhoven, ijs in beweging. — Krumpen, vol driftijs. — Dordrecht, ijs vast. — Moerdijk, driftijs over een vijfde der rivierbreedte. (St.-Cl.)

Geen kieuwauers! Schipper Roelvelde van den Scheveningschen logger »Anna Louise» Zaterdag te IJmuiden binnengekomen, meldt, dat hij bij zijn uitreis in zee nabij den Nieuwen Waterweg een dood jong varken heeft opgevischt. Het bevroren beestje was waarschijnlijk uit den Waterweg komen aangedrijven. Het werd door de bemanning met smaak verorberd.

Treffend. De alleenwonende arbeider R. B. in de Friessche gemeente Tietjerksteradeel zat 's avonds nog gezellig met zijn buren te praten en toen deze vertrokken waren, nam hij naar gewoonte, zijn Bijbel ter hand om daarin vóór 't naar bed gaan een kapittel te lezen. Dus morgens bleven de luiken van zijn vensters gesloten, de buren gingen kijken en vonden hem dood op denzelfden stoel, waarop hij 's avonds zat. De Bijbel lag open vóór hem op tafel. Hij was heengegaan...

Ver vóórruitend. Bij het versprengen van 1899 op 1900 waren bij de postgriffen niet alle formulieren opgebruikt. Nog krijgt men herhaaldelijk postwisseelformulieren, waarop bet 189. met inkt veranderd is in 1901. Niemand zal er de postadministratie een verwijt van maken, merkt de Arrh. Crst. terecht op, dat zij de oude »simplimés» eerst opgebruikt. Wel, dat zij inrecht administratieve algeest op enkele nieuwe formulieren, blijkbaar daarmee heel slim beoogende, voor 't vervolg de verjaring onmogelijk te maken, enkel een 1. ter verdere invulling heeft laten drukken! De administratie had nog verder kunnen gaan en dat eenige ook nog kunnen wglaten. Nu zijn de formulieren in 't jaar 2000 niet goed meer te gebruiken!

Oproeping. De officier van justitie te Amsterdam verzoekt dringend allen personen, die in den avond van 20 December 1900 met de sioombout D. A. Verschure 1 (aanvaring »Verwisseling») als passagiers zijn gevaren van Amsterdam naar Rotterdam, zich ten spoedigste, met opgave van hun beroep en tegenwoordig verblijf, bij hem officieel bekend te maken.

Ergerlijk. Te Rotterdam heeft men een varken onder de arbeiders laten verhardrijden. Er waren onder de deelnemers die 't niet noodig hadden en er waren weggebleven, die 't zeer noodig hadden. De meest te be-

klagen stumperds werden 't meest uitgelachen en kregen 't minst. Waarom niet eenvoudig zoo'n varken onder de behoeftigen verdeeld? Moet daar nu juist een tentoonstelling en bespotting der armen van worden gemaakt? Aldus klaagt het Volk en zeer terecht.

Keizer Wilhelm op reis. Volgens de Midd. Cr. was de Duitse keizer bij zijne aankomst te Vlissingen gekleed met lichte pantalon, overjas en fantasiehoed en had hij een stok in de hand. Aan boord ging de keizer dadelijk naar beneden, maar kwam in minder dan geen tijd weder aan dek, gekleed in groene peljas met vergulde knopen en pet. Tijdens de reis, gedurende welke de keizer veelal op de brug bleef, kwam er ten gevolge van den harden Westewind nog al water aan dek. Voorbij de Westhinder, toen de zee kalmer werd, werd geluncht. De heer J. Wilkens was uitgenoodigd daaraan deel te nemen. Bij het verlaten van de dagboot Engeland betuigde de keizer den heeren Wilkens en C. Roodaant zijne groote tevredenheid over het schip zowel als over de reis.

Leger des Heils. Uit het overzicht van den strijd door het »Leger des Heils» gedurende 1900 in Nederland gehouden, blijkt, dat de afdeling Maatschappelijk Werk 7514 nachtverblijven heeft gegeven. 347,089 porties voedsel heeft versterkt en 927 personen in verschillende toevluchten heeft opgenomen!

Eindelijk ontdekt. Men meldt ons uit Zeist: Met schrik liepen sinds geruimen tijd vooral bij avond vele dames hier bij de straat; want thans komende ontdekte men gedurig van schieren vol geworpen te zijn met verf, dan eens bruin dan groen of een andere kleur. Niets scheen in staat de dader of daders op te sporen; ook riet de geldelijke belooning die onze burgemeester uitloofde als men de politie op het spoor kon brengen. Gisteravond had de politie gelijk enkele dagen meer zich overal verborgen neergezet, want de laatste dagen waren er weer tal van slachtoffers. Een der agenten had zich in eene winkel aan de Slotlaan verborgen en zag door het raam een jorjen van 18 jaar, Van Doorn geheten, iels op een paar passerende dames werpen, zonder dat die, gelijk altijd, er iets van bemerkten; hem te pakken was het werk van een oogenblik. In het politiebureau gebracht, heeft hij reeds bekend al die »juvelarden» te hebben uitgevoerd. Hij werd gearresteerd met de flesch in de hand waarin hij de voorraad verfstof had en die nog ruim gevuld was.

Mutaties. Met ingang van heden heeft de burgemeester van Rotterdam bevestigd: tot hoofdinspecteur van politie aldaar de heeren P. J. Bongarda en M. B. van der Haven; tot inspecteur van politie 1e klasse de heeren T. Alberda en J. Postmus; tot inspecteur van politie 2e klasse de heeren J. O. H. Paré en D. de Haan; tot inspecteur van politie 3e klasse de heeren H. van Zanten en A. M. A. van Bart.

Tweetal opgemaakt. Door B. en W. van Kampen zijn op de aanbeveling geplaatst oor secretaris der gemeente de heeren Mr. Dr. Veldman, archivaris te Delft en Mr. Wijtema secretaris der gemeente Assen.

Een droevige geschiedenis. Men schrijft ons, welwillend, van Wierigen:

Laat mij als trouwe lezer van uw blad u even mogen wijzen op een treurige geschiedenis met vier bewoners van ons eiland, die vermoedelijk op zeer droevige wijze het slachtoffer zijn geworden van hun ijsavonturen. Het zijn de manspersonen P. Wigbout, 68 jaar, beurtchipper op Amsterdam en Worum, diens zoon J. Wigbout en van deze wederom een zoon P. Wigbout, een jongeling van 18 jaar, met nog een anderen jongeling van dien leeftijd J. Kraan, die 1. Woensdagmorgen met nog een S. Wigbout, oud 70 jaar, broer van eerstgenoemden, den ouden roem (?) van weleer en van hun voorgeslacht willende handhaven voor het eerst de gevarvolle tocht zouden ondernemen over ijs naar Kolhorn aan den vastenwal. Laatstgenoemde S. Wigbout, Voorzitter onzer Evangelisatie, keerde evenwel wegens ongesteldheid spoedig terug. Sinds dien tijd heeft men van deze personen geen enkele tijding meer ontvangen terwijl na onderzoek is gebleken, dat zij niet in Kolhorn zijn aangekomen, noch elders zich bevinden, ergo zijn allen vermoedelijk onderweg omgekomen.

Brand. In den afgelopen nacht, te ruim 12 1/2 uur, ontdekte de politie te Zwolle, dat er daar brand was in het logement en kosthuis van Stapperman in de Papendwaarsstraat. De bewoners de drie kostgangers waren allen in de rust, en nadat zij gewekt waren sloegen de vlammen reeds uit een der bovenramen. De politie en brandweer waren spoedig met de slangenwagens aanwezig. Het boven voorgeleide is geheel uitgebrand, de oorzaak is onbekend.

Staats-Courant.

Door de arr-rechtbank te Alkmaar is, ter vervulling der vacature van kantoor, te Den Helder, opgemaakt de navol. alphab. lijst van aanbeveling; Mr. F. W. ter Spil, griffier bij het kantongert te Woerden; Mr. L. R. Telting, subst. griff. bij de arr-rechtbank te Amsterdam; Mr. N. J. Wilkens, ambtenaar van het openb. minist. bij de kantongert in het arrond. Almelo.

Ben. tot kantoor-plaatsverv. in het kanton 's-Hertogenbosch, Jhr. Mr. P. L. van Meenwer, advocaat en procureur te 's-Hertogenbosch.

Ben. tot ontv. der reg. en dom. en bew. van de hyp. het kadaster en de scheepswet. te Zierikzee en betaalm. te Zierikzee, A. Meylink, thans ontv. der reg. en domeinen te Hoorn.

Ben. tot comm. in de orde van Oranjes-Nassau, de heer J. Pa. Ermeling, vertegenw. der Bulitonmaatschappij in Ned.-Indië.

De Minister van Financien maakt bekend, dat het saldo van 's Rijks schatkist op 10 Jan. bedroeg:

bij de Nederlandsche Bank f 3,576,536 42 1/2 en bij de betaalmeesters . . . f 2,328,051.34

Te zamen . . . f 4,904,587.76 1/2

Kerknieuws, enz.

GEREF. KERKEN. Tweetal: Te Nunspeet, A. H. H. Op 't Hout, te Noordwijk aan Zee en G. H. van Kasteel, te Oppenhuizen.

Bedankt: Voor Harmelen, door J. van Loohuizen, te Wilnis.

NED. HERV. KERK Beroepen: Te Pailijk en Leeuwen, Joh. E. B. J. cand. te Delft.

Schoolnieuws.

Men schrijft ons uit Krabbendijke. Sedert 1 Oct. l. doet zich hier voor de tweede maal het geval voor, dat ouders door de diakonie der Nid. Herv. kerk gedwongen werden hun kind (eren) van de Chr. school af te nemen.

Bij Koninklijk besluit is, met ingang van 1 Februari 1901, aan Mr. H. D. van Ketwich Verschuur te Loeuwarden, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als schoolopziener in het arrondissement Harlingen.

De Rijkscommissie voor de examens ter verkrijging van een diploma als stuurman aan boord van koopvaardij-schepen, zal, aangevende 12 Februari, te 9 1/2 uur, zitting houden te Amsterdam, in het gebouw der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen. Het volgende examen zal in Maart plaats hebben te Rotterdam.

Leger en Vloot.

Bij kon. besl. is de off. van adm. der 2de kl. E. A. van Wely, met 1 Fabr. a.s. op zijn verzo., eervol uit den dienst bij het korps off. van adm. der zeem. ontslagen, en met iug. van denzelfden datum, ben. tot eerste luit. kwar. bij het korps mariniers.

Bij Kon. besl. is aan den luit. ter zee der 2de kl. bij de Kon. Ned. Marine-res. J. Versteegh, de vergunning verl. om op het Ned. koopvaardij-schip onder zijn bevel de reservevrij als natievrij te voeren.

De luit. ter zee der 2de kl. C. R. F. Tollenaar, uit O.-Ind. in Ned. teruggekeerd, is op non-act. gesteld.

Telegrammen.

Parijs, 21 Jan. Bij de beraadslaging van de Kamer over de congregatiën zeide Waldeck Rousseau, dat 't betrefte een worsteling tusschen de burgermaatschappij en de geestelijkheid en dat het onbetwistbaar overwicht van de eerste moest gevestigd worden. Het is onmogelijk het statu quo te doen voortduren.

De regering acht een stemming over het ontwerp toezakelijk. Zij rekent op de Kamer om haar tegen de oppositie te steunen. Zij heeft het ontwerp lang en breed overwogen uit een rechts- en een staatsopzigt.

De Kamer besloot, dat de rede van Waldeck Rousseau zou worden aangeplakt.

Weenen, 21 Jan. De Rijksraad is voor den 31sten samengeroepen.

Johannesburg, 21 Jan. De de Wet, die zich onlangs met Botha in Transvaal vereenigd heeft, is niet generaal de Wet, ofschoon hij denzelfden naam draagt. Men gelooft, dat generaal de Wet zich nog altijd in den Oranjerivier ophoudt.

Brussel, 21 Jan. De Petit Bleu deelt mede, dat er builpest heerscht in het Engelsche leger in Zuid-Afrika. Een brief, te Brussel ontvangen en aan de Petit Bleu overgelegd, bevestigt het bericht.

Parijs, 21 Januari. De consul van Transvaal kondigt aan, dat alle berichten betreffende het aanwerven van vrijwilligers in Europa voor Transvaal ongegrond zijn. De vertegenwoordigers van Transvaal hebben nimmer een lastgeving tot dat einde ontvangen.

Cowes, 22 Jan. 5.30 u. des morgens. Er is geen verandering in den toestand der Koningin. Men verwacht dat zij nog zal blijven leven tot Donderdag, tenzij een onverwachte wending in den toestand voorkomt.

Londen, 22 Jan. De ochtendbladen bevatten een telegram uit Osborne van 7.55 hedenmorgen, meldende dat de Koningin sedert middernacht zonder moelijkheid voedsel te zich heeft genomen.

Londen, 22 Jan. Het hedenmorgen om 9 uur uitgegeven bulletin meldt, dat de krachten der Koningin verminderen en dat haar toestand een ernstiger karakter aanneemt.

Kimberley, 21 Jan. Het escorte van een Engelsch convooi had een gerecht bij Boeshaan, waarin de Boeren werden teruggedreven met een verlies van 15 dooden en gewonden. Aan Engelsche zijde werden drie man lijd gewond.

Londen, 22 Jan. Een hedenmiddag uitgegeven bulletin zegt, dat sedert het vorige bulletin de toestand niet verergerd is.

H.M. herkende verschillende leden van de Koninklijke familie. Thans slaapt de Koningin Osborne, 22 Jan. Op dit oogenblik heerscht hier de meest smartelijke spanning. Boduut Osborne rijden in den snelsten gang de Cowes. Het ene gerucht volgt het andere op, toch is er niets vertrouwbaars te vernemen. Volgens een dier geruchten is H.M. stervende — doch het is onmogelijk de verschillende geruchten na te gaan.

Brussel, 22 Jan. In de zaak van den Salaspoorweg in Transvaal werd heden uitspraak gedaan door het Hof van Appel. De zaak van Robert Oppenheim werd, omdat hij ongesteld was, van die der andere beschuldigden gescheiden. Louis Warrant en Brannon werden vrijgesproken, Eugène Oppenheim werd veroordeeld tot 3 jaar gevangenisstraf in plaats van 2 jaar; Henri Warrant tot 2 jaar, in plaats van 1 jaar; Terwagne tot 1 jaar in plaats van 6 maanden. Het vonnis werd bij verstek gewezen en de onmiddellijke inhechtenisneming der veroordeelden bevolen.

Londen, 22 Jan. Tin Straits £ 123.5, per 3/4. £ 121. — Koper Chili £ 71. — per 3/4. £ 71.20. Zink £ —. —. —. —.

Beestruiker per Jan. 9/4. —. —. —. —. Glasgow, 22 Jan. Ruw ijzer 22,9 1/2. —. —. —. —. Liverpool, 22 Jan. Katoen. Verkocht 80 bn. Invoer 34000 bn.

Liverpool, 22 Jan. Katoen (2e dep.) Verkocht 8000 bn., op Spec. 500 bn. Amer. any port L. M. C. lev Jan./Febr. 5.5 Mrt./April 5.18, Mei/Juni 5.14, Juli/Aug. 5.10.

Berlijn, 22 Jan. (Slotkoersen). Rogge 14. —. Mei 14.75, Juli 14.2 —. —. —. —. Rapollie Jan. 58.50, Mei 58.50.

Tarwe Jan. —. Mei 158. —. Spiritus loco 44.50 Wissels Amst. 2/m. 168.40, do. kort. 168. —. Bremen, 22 Jan. Petroleum loco 6.90 Bn. Reuzel wilcox loco 39 1/2, armour loco 39 1/2.

Osduhy loco 40 1/2. Choice Grocery loco 40 1/2. white label loco 40 1/2. Spek Short Clear middles loco —. —. —. —. Jan./Febr. 39. —.

Hamburg, 22 Jan. Rapollie loco 60. —. Petroleum loco 6.80. Reuzel Steam 38. —.

Koffie Santos goed average per Jan. 34 Mrt. 31 1/2, Mei 32 1/2, Sept. 33. —. Omzet op termijn van 21 Jan. 12,500 Mrt. 17 1/2, Febr./Mrt. 17 1/2.

Konink. 22 Jan. Rapollie dadelijk 65. —. Mei 63.50. Weersgesteldheid: Betrokken.

Scheepstijdingen.

Binnenlandische Havens.

Ymuiden, gearr. 21 Jan. Prins Willem III, s. Paramaribo; Harvest Queen, s. Seaham; Piarmigan, s. Liverpool. 22 Jan. Elve, s. Aamburg; Brilkiant, s. Newyork; Ringkollen, s. Santander.

Vertrokken 21 Jan. Ymuiden, s. Seaham. 22 Jan. Amstelstroom, s. Duinkerken; Candelshoe, s. Middlesbro.

Nieuwe Waterweg, gearr. 21 Jan. Brema, Drees, Savannah; City of Malaga, s. Dublin. 22 Jan. Graf Litke, s. Rio Marina; Rubinstein, s. Theodosia; Potsdam, s. Newyork; Schwarzenbek, Nicolai Iqtique; Egret, s. Manchester; Electra, s. Lissabon; Schweigard, s. Bergen.

Vertrokken 21 Jan. Johanna, s. Christiania.

Scheepstijdingen.

Binnenlandsche Havens.

Ymuiden, gearr. 21 Jan. Prins Willem III, s. Paramaribo; Harvest Queen, s. Seaham; Piarminga, s. Liverpool. 22 Jan. Elze, s. Aamsterg; Briliant, s. Newyork; Ringkollen, s. Santander.

Vertrokken 21 Jan. Ymuiden, s. Seaham. 22 Jan. Amstelstroom, s. Duinkerken; Candleshoe, s. Middlesbro.

Nieuwe Waterweg, gearr. 21 Jan. Brema, Drees, Savannah; City of Malaga, s. Dublin. 22 Jan. Graf Litke, s. Rio Marina; Rubinstein, s. Theodosia; Potsdam, s. Newyork; Schwarzenbek, Nicolai Igqube; Egret, s. Manchester; Electra, s. Lissabon; Schweigard, s. Bergen.

Vertrokken 21 Jan. Johanna, s. Christiania.

Buitenlandsche Havens.

Kaapstad, gearriveerd 20 Januari Gaika, s.
Southampton.
Caleta Buena, vertr. 19 Jan. Emin Pasha,
Nissen, Rotterdam.
Montevideo, vertrok 20 Jannari Santos, s.
Rotterdam.
New-Orleans, vertrok 18 Jan. Boliviana, s.
Rotterdam.
Newyork, gearr. 20 Jan. L' Ayultaine, s.
Havr; American, s. Rotterdam.
Baltimore, gearriveerd 21 Jan. Venango, s.
Rotterdam.
Maryport, gearriveerd 21 Jan. Hilversum, s.
Carthagens.
Cardiff, vertrokken 22 Jan. Heelsum, s.
Buenos-Ayres.
Southampton, gearr. 21 Jan. Dunegan Castle,
s. Kaapstad.
Marselle, vertrokken 20 Jan. Ocampo, s.
Rotterdam.

Stoomvaartlijnen.

Sumatra, van Amst. naar Bat. pass. 21 Jan.
Perim.
De Klerk, van Amst. naar Bat. vertrok 21
Jan. van Aken.
Ongarman, van Java naar Rott. vertr. 22
Jan. van Port-Saïd.
Lawoe, van Rott. naar Java, vertr. 21 Jan.
van Perim.
Jeanne, (K. W. I. M.) arriv. 21 Jan. v. Param.
te Newyork.
Rotterdam, arriv. 21 Jan. van Rotterdam te
Newyork.
Cores, vertr. 21 Jan. van San Feliu de
Guixals naar Valencia.
Flores, vertr. 21 Jan. van Malaga naar
Carthagena.
Kronprinz, (thuisreis) arriveerde 20 Jan. te
Lissabon.
Harburg, van Java naar Amst. vertr. 19 Jan.
van Marseille.

Beurs-Overzicht.

Ingevolge de hooge afkomende New-Yorksche koersen, zal het wel geen nader betoog behoeven, dat de Londensche beurs heden een zeer willig aanzien had voor de afdeling der Amerikaansche Sporen. O k hier verkeerde de markt in zeer gunstige stemming met uitgebreide vraag voor locale en binnenlandsche rekening, waaraan zich vraag voor Duitsche rekening paarde. Het slot was zeer gunstvaard en willig.

nationale Staatsfondsen hooger ge

Buiten. soorten voor Portugal en Mexico
fluw, overigens onveranderd.
Tabaksandeelen vast, vooral Rott. Deli.
Petroleumaand. meer aangeboden.
Mijnwaarden vast, Maxwell's gunstig.
Binnen. on Russische Sporen kalm.
Prolongatie 3.
NIET OFFICIEEL.
Cort. 1e Przf. Erie 62½ 63.
Koper-Maatschappij Sevilla 25.

WISSELKOERS

AMSTERDAM, 22 Jan. 1901.

Londen. . . .	Kort. f	12.07	Papier.
Londen. . . .	2/m. »	11.96½	Geld.
Londen. . . .	1/m. »	—	Geld.

Plaatsdisconto 3¼ pCt.

Leetste Druichter

Laatste Berichten.

H. M. de Koningin bracht beddennamiddag een langdurig bezoek aan de diaconessen-richting *Bronovo*. De Vorstin onderhield zich met alle patiënten, die bloemen ontvingen. De kinderen kregen speelgoed, de mannenzaal zal met Harer Majesteits vergunning voortaan Oranjezaal heten.

Rijnhoogte te 11 ure 095
 Parijs, 22 Jan. Raapolie. Loopende maand
 fr. 66.—, Febr. fr. 66.50, Mrt./April fr. 65.7
 & mnd. v. Mei fr. 64.—,
 Lijnloot. Loop. mnd. fr. 76.50, Febr. fr. 73.50
 Maart/April fr. 65.50, & mnd. v. Mei fr. 59.25
 Spiritus. Loop. mnd. fr. 31.—, Febr. fr. 31.—,
 Maart/April fr. 31.25, & mnd. v. Mei fr. 32.—,
 Suiker 8800 dadelijk fr. 23.75 & 24.—, Witte
 No. 3 loop. mnd. fr. 27.—, Febr. fr. 27.10, &
 mnd. v. Mrt. fr. 27.60, & mnd. v. Mei fr. 28.—,
 geraffineerd fr. 404.— & 404.50
 Meel Fr. Bloem. Loop. mnd. fr. 24.80, Febr.
 fr. 25.— & mnd. v. Mrt. fr. 25.80 & mnd. v.
 Mei fr. 26.40
 Tarwe. Loop. mnd. fr. 19.25 Febr. fr. 19.50
 & mnd. v. Mrt. fr. 20.30 & mnd. van Mei
 fr. 20.75
 Rogge. Loop. mnd. fr. 15.—, Febr. fr. 15.10,
 & mnd. v. Mrt. fr. 15.25, & mnd. van Mei
 fr. 15.40.

Petersburg, 22 Jan. Talk loco 40.—a —.—.

loco 810. Haver loco 4. —. Hennep
 loco 54. Lijnsland loco 16. —.
 New-York, 21 Jan. Tarwe. Voorj. No. 1
 North. 16½. Roode Winter 80½, per Jan.
 Febr. —, Mrt. 79½. Maïs. Western
 47. —, per Jan. 47. —, Febr. —, Juli 44½.
 Kofie. Rio No. 7 loco 7¼, per Jan. 5½ a
 5,65. Febr. 5,65 a 5,70. Mrt. 5,70 a 5,75. Ka-
 cao. Middl. Upland 3½½, d. g. ansv. in de
 havens der V. S. 30000, do. uitv. n. Gr.-Brit.
 5000, do. do. n. 't vasteland 9000, per Jan.
 975. Febr. 935. Mrt. 935 Petroleum. Gerf.
 in kn. 8,50. Credit Bal. 1,47. —, Stand. White
 7,45. geraff. in tanks 4,90. Terpentijn 41 — a
 Benzol. Steam 7,70. —, Tall. Prime City
 5¼. Suiker. Moscov. 3½½, 96 pC. Centrif.
 4½. Meel 2,80. Tin. Straits 26,75. Koper 17 — a
 —, Vracht n. Livarp. v. Katoen 5/16, n. d. o.
 v. Graan 2¼, d. n. Londen v. Graan 3¼ d.
 Haver. No. 2 North. 45½. Staal. Rails 26

Handels- en Marktberichten.

Amsterdam, 22 Jan. Tarwe zonder notieering.
Rogge per 2400 K.G., op lev. Oct. voor één
— Mei f — — — — — Oct. f —
— Maart 128, f — — — — — Mei f 129, —
Lijnolie. Febr. f 31½. Junl./Aug. f 27½.
f 27½.
Petroleum onveranderd.
Koffie goed ord. Java 32 c. good average
Santos 21 c.
Afgedaan 4 bn Djetboek en 170 bn Kali
Baroe beide Java ex div. schepen.
Suiker kalm Jan. f 40½/16 gedaan en aan-
geboden.
Cacaoboter. Ia veiling komen op 4 Febr.
a. 75.000 K.G. van Houten's A. 12.000 K.G.
Helm, 6000 K.G. de Jong en 8000 K.G. M.goon.
Kapek. Van de heden bij inschrijving aan-
geboden 3470 pn gezuiverde O.Ind. werden
verkocht 2984 pn; stemming vast.
Katoen vast gested.

Batterdom 21 Jan. 'Ter goemarkt waren

aangevoerd: 314 vette runderen, 140 vette
 kalveren, — nuchtere do. — 435 schapen of
 lammeren, 518 varkens, — biggen, — bokken.
 Koelen en ossen 25 a 32 — c., stieren 25
 a 28 c., kalveren 38 a 46 c., schapen 20 a
 28 c., lammeren 20 a 30 c., varkens 18 — a
 22½ c., lichte do. voor export 20 — a 21 — c.
 per ¼ kilo.
 Aardappelen. Zeeuwische Spuische jammen
 f 350 a 4.—, do. blauwe f 320 a 340, do.
 bonte f 330 a 350, gld. blauwe f 250 a 270,
 Brielsche kralen f 450 a 475, Flinkkeesche
 jammen f 250 a 3.—, wadde f 230 a 250,
 Fransche bollen f 240 a 260, Duitsche roode
 f 240 a 260, peters f 150 a 170 per hect.
 Zeeuwische eieren f 5.— a 5.40, Overmaas-
 che do. f 5.40 a 5.50 of 100 stuks.
 Rotterdam. 21 Jan. Vls. Op het land was
 de handel in de afgeloopen week wederom
 levendig en ruimde al het voorradige tot

vorige prijzen op. Heden aangevoerd 18,187

steen blauw en 1000 steen geel Hollandsch, 300 steen wit Zeeuwsch en 4000 steen Gringisch. Bij de opening waren houders zeer vast, doch werden hunne eischen slechts gedeeltelijk ingewilligd en sloot de markt flauw en Lijnsdaz onveranderd.

Rotterdam, 21 Jan. Inl. granen. De handel was heden van weinig belang. Eekels partijtjes van Overmaasch aangevoerd en van de solders werden tot onveranderde prijzen verkocht. Mat het vooruitzicht op spoedige heropening der vaart wilden de meeste koopers liever wachten tot volgende week. Buitenl. granen. Rogge. Bulgaarsche $\frac{1}{2}$ 124, Helsinki $\frac{1}{4}$ 140 per 2100 kilo. Mixed Mals loco en stoomend $\frac{1}{4}$ 105 per 2000 kilo.

Schiedams, 21 Jan. Noteer. van de Makelaars. Moutwijn $\frac{1}{4}$ 11, Jenever $\frac{1}{4}$ 15, —. Amst. proef $\frac{1}{4}$ 650 per HL. sonder fast of belasting.

Officiële noteering van de commissie uit de Kamer van Koophandel aan de beurs.

Moutwijn $\frac{1}{4}$ 104, a — per HL. sonder fast of belasting.

werden alhier geleverd 120 varkens voor 19—

20.— ct. p. ½ KG.
Brakel 21 Jan. Aardappelenbeurs. Blauwe
 f 2.20 a 2.40.—, Jammen f.— a.— p. H.L.
 Hooi f 11.— a 14.— p. 500 Kg.

Veiling van vaste goederen.

Frascati, Maandag 21 Jan., 6 uur.

1. Huis, timmermanszaak, Ruzengracht 18,
 f 10 200. f 400. J. F. W. van Schaik. — 2.
 Winkelhuis, melkslijterij, Ulenburgerstraat
 105a. f 6050. f 1. J. A. Waradijn Jr. — 3.
 Huis, Grootse Houtstraat 17. f 800. f 30.
 C. Boendermaker en H. Stradmeijer. — 4.
 Pakhuys, Haarlemmerstraat 37. f 475. f 60.
 J. M. Zuure. — 5. Heerenhuis, Keldersgr. 800.
 Uitgest. tot 28 Jan. — 6. Huis Driehoekstr. 24.
 f 2025. f 20. F. Haverman. — 7. Huis, Krom-

boomsloot 9. f 500. Opgen. — 8. Heerenhuls,
Heerengracht 623 f 15 600 Idem 9 Heeren-

H. W. O. Z. Voorburgwal 59, f. 20,00, f. 500.
H. W. sterink. — 10. Heerenhuis, Achterburgwal 43, f. 5700, f. 500. J. S. Waagman.
— 11. Heerenh. Prinsengr. 1637, f. 14,900, f. 450.
W. Langhout Gm. — 12. Heerenh. Den Texstr.
30a, f. 16,500. P. R. Bunjes. — 13. Heerenh. als
voren 32, f. 16,000. f. 2000. F. A. Verbeek.
12/13 f. 35,100. f. 500. Deseifde. — 14.
Heerenhuis, Doelenstraat 7, f. 16,000, f. 100.
L. C. Anderson. — 15. Heerenhuis, Stadhouders-
kade 92, f. 24,000. f. 300. J. J. F. F.
Müller. — 16. Winkelhuis en achterhuizen,
Bloemstraat 154, 156, f. 5000 G, van Leeuwen
Jr. — 16a. Huis, als voren 158, f. 300.
W. J. C. van Slingerland. — 16b. Huis,
als voren 160, f. 300. J. F. Jacot. —
17. Huis, Suikerbakkersteeg 40, f. 600.
Oggeh. — 18. Huis, als voren 42, f. 703.
Idem. — 19. Heerenhuis, Prinsengracht 755,
f. 12,200. f. 4. J. J. F. F. Müller. — 20. Winkel-
huis, koekbakkerij, Nieuwe Spiegelstraat
52, f. 9000. Oggeh. — 21. Huis, Lange Leids-
chedwarsstraat 433, f. 5400, f. 8. K. Pieter.

PRIJSCOURANT opgemaakt door de VEREENIGING VOOR DEN EFFECTENHANDEL

Da moet een * gaverakte Honden van noodlënd en worden zonder reze berek

[illegible]

ADVERTENTIËN.

Op Maandag 28 Januari a.s., hopen, D. V., onze geliefde ouders
HENDRIK JAN TIEMENS
 EN
ADRIANA HELENA TIEMENS—BUITENWEG,
 HUNNE

25-jarige ECHTVEREENIGING

TE HERDENKEN.
 Ps. 103.
HENDRIK J. TIEMENS J.
DAVID C. TIEMENS.
GEERTJE P. TIEMENS.
CORNELIS A. TIEMENS.
PETRONELLA A. TIEMENS.
ADRIAN H. TIEMENS.
CORNELIA H. TIEMENS.
AREND W. TIEMENS.
 Schaarsbergen Jan. 1901.
 bij Arnhem.

Heden behaagde het den Heere van leven en dood van onze zijde weg te nemen, onzen innig geliefden Vader en Behuwdvader, den Heer

HENDRIK VAN SCHUPPEN H.ZN., in den ouderdom van ruim 73 jaar.
 E. H. HOOTSEN—
 A. C. HOOTSEN—
 VAN SCHUPPEN.
 G. VAN SCHUPPEN.
 G. VAN SCHUPPEN—
 VAN SILFHOUT.
 HEIN VAN SCHUPPEN.
 W. W. VAN SCHUPPEN—
 RECHTER
 C. G. VAN SCHUPPEN.
 M. VAN SCHUPPEN.
 HERMAN VAN SCHUPPEN.
 G. C. VAN SCHUPPEN—
 VAN HARDEVELD
 J. VAN SCHUPPEN.
 J. C. VAN SCHUPPEN—
 GEURTS.
 Veenendaal, 20 Jan. 1901.

Heden overleed in den ouderdom van ruim 73 jaren, de Heer
H. VAN SCHUPPEN H.ZN. SR.
 A's mede oprichter der School met den Bijbel alhier, was hij een ijverig voorstander van het Chr. Onderwijs, en zoolang zijne lichaamskrachten het toelieten een werkzaam lid van het Schoolbestuur.
 Wij vertrouwen dat zijn heengaan vrede was.
 H. HIENSCH Czn., Voorz.
 E. H. HOOTSEN, Secr.
 Veenendaal, 20 Jan. 1901.

Voor de vele blijken van belangstelling bij het overlijden van den Heer **CORNELIS VAN DER TOUW** ontangen, betuigt ondergeteekende ook namens de familie, zijn hartolijken dank.
 L. AMOUREUS,
 Exec. Test.
 Schiedam, 22 Jan. 1901.

Voor de vele blijken van deelneming ondervonden bij het overlijden hunner geliefde Zuster en Bahuwdzuster Mej. **CHRISTINA JACOBINA NUGELMANS**, betuigen hunnen oprechten dank
 Wed. W. F. GEELKERKEN—
 NUGELMANS
 M. C. NIEUWENKAMP—
 NUGELMANS
 W. G. NIEUWENKAMP.
 Amsterdam, 22 Jan. 1901.

Vennoot!

Een jongvrouwe, die een zaak drijft in Koloniale waren, annex **Stoomgrutterij**, die in bloeiende staat verkeert en een ruim bestaan oplevert, zoekt ter uitbreiding een degelijk ontwikkeld **JONGVROUW**, van Christelijke beginselen, met kapitaal, als meewerkend Vennoot. Goed op de hoogte met boekhouden en liefst kennis van het granaat- en meelvak. Brieven franco lett. U. D., Bureau dezes.

GEVRAAGD:

Eene **Barbiersbediende**, zijn vak goed verstaande, Br. fr. lett. J., aan v. d. BRUG & WIERSMA.
 Oude Koemarkt, SNEEK.

Een **bekwame COSTUUNAAISTER**, vraagt beëldt nog eenige nette Naalhuizen, daar zij nog eenige dagen vrij heeft. Brieven franco onder lett. U. F., Bureau van dit blad.

Een meisje uit den netten burgerstand, 20 jaar, G. G., bekend met naaien, maaken enz., z. z. g.

geplaatst

in een net gezin ter assistentie in de huishouding of iets dergelijks. Br. fr. lett. U. E. Bureau Standaard.

Eene flinke, nette

Meid-Huishoudster

gevraagd tegen 15 Februari voorzich van goede getuigen, Ger. gezindte, 35 à 40 jaar. Br. fr. lett. B., aan den Boekh. N. A. C. BUL, Alkmaar.

Te Amsterdam biedt zich aan een

Costuunnaaister,

tot het maken van Costumes en het verrichten van alle verder voorkomend naalwerk, bij netts familie aan huis. Brieven franco, onder letters C. C., aan het Bureau van dit Blad.

VRAAGT:
Ontbijt-, Suceadekruid-, en Gemberkook,
Boterbátens en Botersprits
 uit de Koekfabriek
„DE NEDERLANDER”,
 van **E. I. LINDEBOOM & ZOON.**
 GOUDEN MEDAILLE Brussel 1871.
 GOUDEN MEDAILLE Amsterdam 1896.

VEILING.

Op Maandag 28 Januari 1901, zullen ten overstaan van Notaris Th. RUIJS Gz., in het lokaal „Frascati” worden geveild:

Een **WINKELHUIS** met Bovenwoningen en Erve, te Amsterdam, aan de Lijnbaansgracht No. 96, bij de Bloemgracht, groot 1 Are, 6 Centiaren, en

Een **WINKELHUIS** met Bovenwoningen en Erve, te Amsterdam, aan de 3de Leliedwaarsstraat No. 7, groot 34 Centiaren.

Te bezichtigen Dinsdag en Donderdag, van 2 tot 4 uur.
 J. SWAGERMAN en J. C. LONDT c.s.,
 Makelaars

VEILING

op Maandag 29 Januari c.k., in het Verkooplokaal „Frascati”, te Amsterdam, ten overstaan van den Notaris Th. RUIJS Gz., van:

Een **WOONHUIS** met Bovenwoningen en Erf, te Amsterdam, aan de Lijnbaansgracht Nummer 70, bij de Westerstraat, groot 65 Centiaren.
 Makelaar G. S. NOUT.

ALLES OP MAAT!

en daarom veel slijder en deugdzamer als confectie zijn mijne **HEEREN KLEEDEREN**, die ik steeds beneden confectieprijzen lever, voor f 13.—, f 15.— en f 17.— een net solied **HEEREN COSTUUM** en fijne soorten tot f 26.— en hooger.

Ontbiedt slechts de Stalen, zen't ze met maatpak terug en u ontvangt alles franco, het maatpak gaat direct terug. Vele attesten van tevredenheid.
K. STEENBEEK, Joure (Fr.),
 (voorheen J. P. SMIT, Knijpc.)

Oranje Grutterij. - Utrecht.

Opgericht 1634.

Het beste adres voor Grutterswaren en aanverwante artikelen, bijv. **fijne Hongaarsche Bloem, Zelfrijzend Bakmeel, Puddingpoeder enz., is:**

Twijnstraat 60.

J. DAS DZ.

PRIJSCOURANT wordt op aanvraag door het geheele Rijk gratis toegezonden.

NIEUWE UITGAAF.

De Vorstinnen van het Huys van Oranje-Nassau,

GESCHTST DOOR
JOHANNA W. A. NABER en LOUISE DE NEVE (Louise B. B.)
 Met een geëet portret van H. M. de Koningin en 36 portretten in heliogravure.
 Tekstvertaling van T. VAN DER LAARS.

Compleet in veertien afleveringen, elk van drie vel druks. De prijs van iedere aflevering bedraagt, met de platen, bij inschrijving slechts 75 Cents.

Het uitnemend geëet portret van HARE MAJESTEIT KONINGIN WILHELMINA, door P. J. ARENDZEN, verleipect een bijzondere waarde aan dit werk.
 Haarlem. **H. D. TJEENK WILLINK & ZOON.**

ORGELS

van af f 30.—.
A. SCHIPPER Wz.
 Zaandam, Westzijde 5.

Vereeniging ter bevordering van Christelijke Lectuur.

Aan de leden voor 1901 is verzonden:

Gods kinderen van Ur

DOOR
J. H. FERINGA.
 MET ILLUSTRATIES VAN
CHR. KOPPENOL.
 Iste STUK.

Vóór den 15den Maart a.s. volgt het tweede stuk, waarmee het werk compleet is. Het geheel wordt een boek van 30 vel met 17 groote platen. De prijs is f 4.75; in prachtband f 5.50. Het werk is alléén compleet verkrijgbaar.

NAAMLooZE VENNOOTSCHAP
BOEKHANDEL
 VOORHEEN
HÖVEKER & WORMSER.
 Amsterdam.—Pretoria.

L. G. WEISZ & Co.,
 Commissionairs in Effecten
Westermarkt
 No. 21,
AMSTERDAM.

DE KONINKLIJKE BRUID,

door Chr. W. KOSTEL. Prijs f 0.35,
 uitgever W. KIRCHNER, Rozengracht 55, Amsterdam.

Dit is een boeiend verhaal, waarin op zeer gelukkige wijze de voorvallen van den dag — **VERLOVING KONINGIN, KOMST PRESIDENT KRUGER, OVERGANG DER EEUW** — in den vorm van een verhaal behandeld worden. De schrijver mocht door zijn vorige uitgave: „De familie Kerkhof” zich reeds een goeden naam verwerven. „De koninklijke Bruid” is een op fraai papier uitgevoerd, en met vele schoone illustraties voorzien werkje, dat voor f 0.35 zeer goedkoop is.

DAMES-TOILET!

Hierbij behoort **afne ZEEP.**
SAVON MODERNE, SAVON BEAUTÉ,
 met heerlijken bloemengeur, afne verpakt.
 Veel goedkooper dan dergelijke Fransche soorten.
GEER. DOBBELMANN, Nijmegen.

Album met 50 versch. Briefkaarten

met gezichten van Apeldoorn en Omstreken, wordt netjes verpakt, na ontvangst van een postwissel, groot f 2.50, door heel Nederland franco toegezonden door
H. VAN DER HOEVEN, Boek- en Kunsthandel, Apeldoorn.

Eenig adres: **DE POSTDUIF**, te Helmond.

EET

Postduif-Tafelboter

(Sarragna)
 Heerlijk. Zuiver. Goedkoop.
 Tubs 2 Kilo netto f 1.80 franco
 4 „ „ „ 3.25 rembourse
 Vaatjes 10 „ „ 7.50 overall
 20 „ „ „ 14.— overall

Onbegrijpelijk Aanbod.

1. De Groote Kinderbijbel van Dr. A. W. BRONVELD, bijna 300 blad zijden dik met 24 fraaie Platen.
 2. Evangelieboeken van IRA D. SANKEY e. a., nagezongen door M. S. BROMET, met de Muziek voor Zang en Orgel, 50 Heiligen Bijgegebonden.
 3. Bijbelische Scheurkalender voor 1901, door H. KARSSSEN, op keurig mooi Schild.
 4 en 5. Twee Nationale Prentenboeken met Verjes van P. J. ANDRIESEN.
 Ik verkoop al de hier genoemde tijdelijk voor slechts f 1.50. Alleen de Kinderbijbel van Dr. Bronveld moet wel f 3.— kosten. Het is een aanbod dat spoedig vervalt. Bestel dus hoe eerder hoe beter.
 Te bekomen bij D. BOLLE Bazar van Goedkoop Boeken, te Rotterdam. Franco na ontvangst Postwissel van slechts f 1.50, waarop moet staan: Het Pak Bronveld.

De Hoofdprijzen, Gratis als Premie

uitgeleefd, voor de deelnemers in de 10e Serie, zijn Vrijdag 18 Jan. jl. ten overstaan van Notaris P. SCHRAMMEER VERBODEN. toegewezen als volgt:
 Unaniem Weer. Groot Schilderij van P. STORTENBERG, aan den Heer B. A. M. VAN DORP, Lijkurstoker te Rotterdam
 Zilveren Servies, aan den Heer P. OUT, te Koog a/d Zaan.
 Bij het Bosch, Schilderij van TH. DE BOEK, aan den Heer J. B. VAN DER HART, Bierhouwerij te Eindhoven.
 Sterklij bewerkte Boekenkast aan den Heer H. A. KLASSEN, Oostlands 204, te Delft.
 Aandeel Leening Stad Brussel, aan den Heer H. KIEVIT Mz., te Goss.
 Aandeel Leening Stad Antwerpen, aan den Heer W. H. ZALME, Parallelweg 20, te Den Haag.
 De volledige uitzig is aan alle deelnemers fr. p. p. gezonden.
 Rotterdam, **D. BOLLE.**

Urlings Patentstijfsl

waard op verschillende tentoonstellingen met een medaille bekroond.
JACOB DUYVIS.
 Koog a/d. Zaan.

DAKBEDEKKING van Verziekt **PLAATUZER,** Ned. Verzinkfabriek **DORDRECHT.** Weeskinderendijk 17. Goedkoopste, duurzaamste, minst gewicht, brandvrij, geen onderhoud. Monsters en aanwijzing van toepassing en houtconstructie op aanvraag. Technisch-Bureau te Amsterdam, O. D. VAN DER LINDE, Keizersgracht 243.

Muziek-
 -instrumenten
 Geadv. bij Koninkl. Besl. n. 30 April 1900.
 Brief-adres **D. Ansingh & Co., Zwolle.**

Doelmatige inrichting der
WERKPLAATSEN
 en oordeelkundig toezicht maken voortreffelijke en duurzame
REPARATIE,
 zonder groote kosten, mogelijk,
 waardoor gebruikte
 piano's, orgels, blaas-, strijk- en andere instrumenten, tegen hoogen prijs **ingeruild** (ook ingekocht) en, solied gerepareerd, zeer billijk verkocht kunnen worden.
 Nieuwe instrumenten, van iedere fabriek, worden zorgvuldig afgeleverd.
 Inlichtingen voor zeer gemakkelijke betaling en voor doelmatige keuze, met 'toeg op speciale bestemming, **kosteloos.**
 Levering overall franco en op rijck der Maatschappij.
 Veelfarige garantie, onder controle van H.H. Commissarissen.

Verzekering-Maatschappij **HOLDA,**

Damrak 74, Amsterdam.
WERKKRACHTVERZEKERING.
 Een verzekering, die dengene, die door ziekte of ongeluk tot werkloosheid gedwongen is, zijn inkomen waarborgt.
 Omvat Ziekte — Ongelukken — Organische gebreken.

VERSCHEENEN:
 De derde, door den thans overleden auteur tot na den „Jameson raid” bijgewerkte druk van:

De Worstelstrijd der Transvalers

DOOR
F. LION CACHET.

Het werk is ongeveer 5 vel grooter geworden dan de vorige drukken. Geheel nieuwe platen (door WILLEM STEELINK) versieren het boek; een zeer fraaie stempelband is er voor in gereedheid gebracht. Evenwel is de prijs niet verhoogd; maar f 4.60 gebleven.
 (tBoek is evenals vroeger alleen gebonden in den handel.)
 Voor eigenaars van exemplaren van vroegere drukken is het appendix afzonderlijk ingenaad te bekomen à f 1.—.

NAAMLooZE VENNOOTSCHAP
BOEKHANDEL
 VOORHEEN
HÖVEKER & WORMSER.
 Amsterdam.
 Pretoria.

EET Columbus Havermont

(wettig gedeponeerd.)
ALOM verkrijgbaar in pakken van
 5 ONS à 15 Cent.

NAUMANN's Naaimachines,

UITMUNTENDE door geruisloosheid arbeid en hoogst elegante afwerking voorzien van de allerlaatste verbeteringen, zowel voor huiselijke als industriële doeleinden, alsmede Machines uit andere eerste fabrieken, zijn tegen uiterst billijke prijzen, desverlangd met de meest gemakkelijke wijze van afbetaling, garantie en kosteloos onderricht, in ruime keuze voorhanden in de magazijnen van

A. LEWENSTEIN,
 189 Warmoesstraat b/d. Dam. —
 — 146/148 Kalverstraat b/h. Spul.

Solide 2-draads-Handnaaimachines van af f 16.—
 Reparatiën spoedig en goedkoop.

NAAMLooZE VENNOOTSCHAP

Begraffenis-Vereeniging

te **AMSTERDAM.**
 Administrateurs: de Heeren **I. B. BOUWES Jr.** en **N. SAX Jr.**
 Adressen: Stadhouderskade b/d. Vondelkade 2,
TELEFOON No. 941,
 en bij de **H. H. J. H. & G. VAN HETEREN,** Hartenstraat 26.
 De Raad van Bestuur:
F. HOOFT GRAAFLAND, Voorzitter.
Is. DA COSTA, Gedelegeerde.

Eerste Nederlandsche Hypotheekbriefbank,

gevestigd te 's-Gravenhage,
Lange Vijverberg No. 9.

Telefoonnummer 708 (Intercommunaal).
 Directeuren: **J. ROOSENBURG** en **G. H. BIERMAN.**

Verstrekt geld op eerste Hypotheek, zonder vooruitbetaling van rente, en geeft 4 pCt. Algemeene Hypotheekbrieven uit, gecontroleerd en mede geteekend door het Algemeen Administratie- en Trustkantoor te Rotterdam, in stukken van f 1000.—, f 500.— en f 100.— (rente 1 Jan. en 1 Juli).
 Nadere inlichtingen zijn te bekomen ten kantore der Bank, bij de Correspondenten: **CRAMERUS & THEYSE** te Amsterdam; **HAARLEMSCHE BANKVEREENIGING**, te Haarlem; **WESTFRIESCHE BANK**, te Schagen; **LEIDSCHHE BANKVEREENIGING**, te Leiden; bij den Hoofdagant: **Mr. J. C. BOAS**, Doelenstraat 9, te Amsterdam en bij den Agent: **D. SIBIE**, te Zaandam. Huizen in kleine gemeenten worden niet tot onderpand genomen.

NaamlOOZE VENNOOTSCHAP

BOEKHANDEL

VOORHEEN
HÖVEKER & WORMSER,
 Kalverstraat No. 154, Amsterdam.

Theologische en Wetenschappelijke Boekhandel.

BELLETRIE, Fransch, Duitsch en Engelsch. — **BAEDEKERS, TAUCHNITZ'** editie. — Reislectuur. — Photographiën, enz.

ONTVANGEN een nieuwe collectie fraale

WANDTEKSTEN.

Boek- en Courantdruckerij: **DE ROEVER KROEBER & BAKERS,** Amsterdam.